

Olgu sunumu: Samsun'da bir ürogenital myiasis olgusu

A case report: An urogenitale myiasis case from Samsun

Metin ÖZDEMİR¹, Muhammet Arif BAHADIR²

ÖZET

Myiasis, canlı insanların ve omurgalı hayvanların, en azından belirli bir süre için hastanın ölü veya canlı dokularından, vücut sıvılarından veya hazmettiği gıdalardan beslenen, Diptera türünden sinek larvaları (kurtçukları) tarafından infestasyonudur. Bu vaka sunumunda, *Psychoda* türüne ait sinek larvasının sebep olduğu, Samsun'da, 60 yaşında bir kadın hastadaki ürogenital myiasisi bildiriyoruz. Karın ağrısı, ishal ve idrar yaparken yanma şikayeti ile hastanemize başvuran hastanın idrar örneğinde bir larva tespit edildi. Bu bildiride ürogenital myiasis'e sebep olan sineklerin biyolojisini ve klinik önemini tartışıyoruz.

Anahtar Kelimeler: Myiasis, Ürogenital, Diptera, *Psychoda*, Samsun

ABSTRACT

Myiasis is the infestation of live human and vertebrate animals with larvae (maggots) of flies from the order *Diptera*, which, at least for a certain period, feed on the host's dead or living tissue, liquid body-substance or ingested food. We report the case of a 60-year old female patient with urogenital myiasis, caused by the larva of a fly belonging to the genus *Psychoda*, in Samsun. The patient complained from abdominal pain, diarrhea and disuria, while in her urine samples a larva was detected. In this report, we discuss the biology and clinical significance of flies causing urogenital myiasis.

Key Words: Myiasis, Urogenitale, Diptera, *Psychoda*, Samsun

¹ Samsun Gazi Devlet Hastanesi, Mikrobiyoloji Laboratuvarı, SAMSUN

² Samsun Gazi Devlet Hastanesi, Enfeksiyon Hastalıkları Kliniği, SAMSUN

İletişim/Corresponding Author : Metin ÖZDEMİR

Samsun Gazi Devlet Hastanesi, Mikrobiyoloji Laboratuvarı, SAMSUN

Tel : +90 362 311 30 30

E-posta/E-mail : ozdemir_metin@hotmail.com

Geliş Tarihi / Received : 03.05.2013

Kabul Tarihi / Accepted : 19.07.2013

DOI ID : 10.5505/TurkHijyen.2013.80148

Özdemir M, Bahadır MA. Olgu sunumu: Samsun'da bir ürogenital myiasis olgusu. Turk Hij Den Biyol Derg, 2013; 70(3): 153-6.

GİRİŞ

Myiasis; insecta sınıfı *diptera* genusu sinek larvalarının, insan ve hayvan dokularına veya vücut boşluklarına girmesinden kaynaklanan infestasyonlardır (1, 2). Yunanca “myia” sinek anlamına gelmektedir ve myiasis terimi ilk olarak 1840 yılında Hope tarafından kullanılmıştır (3). Spesifik, yarı spesifik ve tesadüfi olmak üzere üç şekilde sınıflandırılabilir. Tesadüfi şekil; insan sindirim sistemi ve kaviter organlarda larvaların üremesidir, bu durum sinek yaşam sürecinin bir parçası değildir. Hastalık subtropikal, tropikal ve sıcak ılıman bölgelerde daha fazla tür ve sıklıkta görülmesine rağmen, dünya çapında dağılımı mevcuttur (1). Ürogenital myiasis insanlarda sık görülmemekle birlikte, tesadüfi myiasis olguları içinde değerlendirilir. Bulguları ve tanısı açısından özel bir yer tutmaktadır. İngiltere’de 56 yaşında bir kadında (4), Brezilya’da genç gebe bir kadında (5), İran’da 20 yaşında bir kadında (6), Suudi Arabistan (7), Pakistan ve ülkemizden (9, 10) bazı sinek türü larvalarının oluşturduğu ürogenital myiasis olgu bildirimleri yapılmıştır.

Bu olguda 60 yaşındaki bir kadın hastanın idrarında *psychoda* genusuna ait sinek larvalarına rastlanması sonucu enfestasyonun tanı ve ayırıcı tanısı irdelenmiştir.

OLGU

Samsun Gazi Devlet Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Polikliniğine karın ağrısı, ishal ve idrar yaparken yanma şikayetleri ile başvuran 60 yaşında bir kadın hastada laboratuvar tetkikleri yapılırken idrar numunesinde yaklaşık 8-9 mm uzunluğunda hareketli bir kurtçuk saptanmıştır.

Çiftçilik yapan hastanın ikameti şehir merkezine yaklaşık 30 kilometre mesafede akarsu kenarı bir kasabadır ve şikayetleri öncesinde il dışına bir seyahat öyküsü yoktur.

Makroskobik ve mikroskobik inceleme neticesinde bu kurtçuğun *psychoda* genusuna ait güve sineğinin (moth flies-drain flies) larvası olabileceği kanaatine varılmıştır.

Hastanın diğer laboratuvar testlerinde; idrar kültüründe üreme olmadı. Hemogram; WBC: 9.400/ μ L, nötrofil: %42,6, lenfosit: %47,2, eozinofil: %3, RBC: $4,6 \times 10^6$ / μ L, hemoglobin: 12,9 g/dL, CRP (nefelometrik): 0,9 mg/dL (0,0-0,8) saptanmıştır. İdrar mikroskopisinde 3-4 epitel görülmüştür. Gaita makroskopi ve mikroskopisi; normal olarak bulundu.

Hastanın ürogenital myiasis olarak takibi yapıp, idrar kesesinde larva kalması ihtimali ve olası komplikasyonların önüne geçebilmesi amacıyla üriner antiseptikler verilmiştir. Verilen tedavi sonrasında hastanın aynı şikayetler ile başvurusu olmamış ve tekrar larva atılımı meydana gelmemiştir.

TARTIŞMA

Psychoda, insanlarda ürogenital myiasis etkeni olabilen bir sinek genusudur. Avrupa’nın ılıman iklimli bölgelerinde rastlanmıştır (11). Ülkemizde ise Eskişehir’de 50 yaşında bir kadın hastada, Ankara’da 13 yaşında erkek çocukta ve Sakarya’da 21 yaşında kadın hastada *psychoda albipennis* 4. dönem larvaları ile oluşan myiasis olguları bildirilmiştir (9, 12, 13). Bildirdiğimiz olgu, Samsun’da bu türle oluşan enfestasyona bir örnektir.

Güveye benzeyen ergin sineklerin büyüklükleri 1-2 mm’dir. Sinek, sivri kanatlı, parlak görünüme sahip ve yoğun kıllar ile kaplıdır. Uçuş ve çiftleşme faaliyetleri akşam saatlerinde olur. Her dişi sinek yüze yakın yumurta üretebilir. Bu yumurtalarını, larvaların iyi yetişebileceği nemli ve kirlili alanlara, çöp ve kanalizasyona, bozuk gıdalara bırakmayı tercih eder (14, 15). İnsanlarda myiasis için öneme sahip olmayan bu sinek bazen ürogenital açıklığa yumurtalarını bırakarak nadiren enfestasyona sebep olabilmektedir

(9). Küçük, soluk renkli larvalar yumurtadan çıktıktan sonra bakteri, alg, mantar, diğer mikroorganizma veya ölü dokular ile beslenebilir, bazen de et yiyici olabilirler. Larvalar sıcak, soğuk ve düşük oksijen ortamlarına tolerandır. Bu durum ürogenital myiasis için çok uygundur. Ürogenital myiasise insanlarda çok sık görülmesine de nadir olarak rastlanılmıştır (7-9, 12, 13).

Larva optimal koşullarda iki haftada pupa formasyonu sonrası erişkin hale gelir. Yetişkin sinek gıda olmadan sadece 3-4 gün canlı kalabilir. Nektar ve sıvı karbonhidrat ile beslenebilen sinekler ise haftalarca yaşayabilir (14, 15).

İncelenen bu olguda ise idrar numunesinde bulunan larvanın *Psychoda* genusuna ait 4. dönem larva olduğu anlaşılmıştır. 8-9 mm uzunluğunda olan bu larvanın 26 veya 27 torasik ve karın segmentleri halka şeklinde pseudosegmentler (annuli) boğumlar halinde olup, vücut buruşuk bir görünümündedir (11). İncelenen larva retraktil, solid bir baş yapısına, kuyruk sonunda sklerotize solunum tüpüne sahiptir. Dipten uca doğru incelenen sifon yapısının uç kısmında, etrafında kıllar bulunan bir çift stigma gözlenmiştir. Larvanın üzerinde tariflere uygun kıllar mevcuttur (12).

Hastanın laboratuvar bulgularında ise hafif bir CRP artışı ve idrar mikroskopisinde görülen 3-4 epitel dışında dikkate değer bir bulgu gözlenmemiştir.

Yanıtıcı miyaz olgularında en sık üriner sistemle ilgili olarak *Psychoda* larvalarının sonradan idrara karışması gözlemlenir (16). İdrar örneğinin hastane ortamında verildiği tespit edilmiştir.

Üretral orifisten geçerek mesaneye ulaşan larvalar, buraya yerleşerek gelişmekte ve idrar ile atılmaktadır. Kötü hijyen koşullarında yaşama, dış ortamda üstü açık yatma gibi durumlar *Psychoda* kaynaklı ürogenital myiasisi kolaylaştıran faktörlerdendir. Kişisel hijyenin bozulduğu, yaşlı veya bakıma muhtaç kişilerde ürogenital myiasis görülebilir (4-10). İncelemiş olduğumuz olgu ikameti ve mesleği itibarıyla kötü hijyen koşullarına sahiptir. Bu olguda yumurta ve ya larvanın vücuda nasıl girdiği tam olarak açıklanamamaktadır. Sadece kişisel hijyen değil çevresel hijyenin de kötü olması ürogenital myiasiste etken olabileceğinden, bu olgu ile sineklerin kontrolünün önemli olduğunu sunumu vurgulamak gerekir. Ayrıca, ürogenital yakınmaları olan ve risk faktörlerini taşıyan hastalarda myiasis olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Resim 1. *Psychoda* larvası

İdrarın mekanik yıkayıcı etkisi ile mesaneden larva atılımı olabilmektedir. Mesanede larva kalma ihtimali, olası komplikasyonların önüne geçebilmek amacıyla üriner antiseptikler ve bol sıvı alımı önerilmektedir (9). Sunulan olguya bol sıvı ile birlikte üriner antiseptik tedavisi uygulanmış, şikayetleri ortadan kalkmış ve takipte larva atılımı gözlenmemiştir.

Ürogenital myiasis olguları hem dünyadan, hemde ülkemizden bildirilmiştir. Sonuç olarak, *psychoda* genusuna ait bu tür sineğin bölgemizde yaşam alanı bulunduğu ve enfestasyonlara neden olabildiği bu olgu sunumu ile görülmüştür.

KAYNAKLAR

1. Tying SK, Lupi O, Hengge UR. Tropical Dermatology. Elsevier Churchill Livingstone, 2006.
2. Bertram DS. Myiasis. British Med J, 1965; 3; 1(5439): 916.
3. Hope F. On insects and their larvae occasionally found in the human body. Royal Entomol Soc Trans, 1840; 2: 256-71.
4. Samuel MI, Taylor C. An unusual and unsettling place for a worm. Int J STD AIDS, 2010; 21: 524-5.
5. Passos MR, Varella RQ, Tavares RR, Barreto NA, Santos CC, Pinheiro VM, et al. Vulvar myiasis during pregnancy. Infect Dis Obstet Gynecol, 2002; 10: 153-8.
6. Delir S, Handjani F, Emad M, Ardehali S. Vulvar myiasis due to Wohlfahrtia magnifica. Clin Exp Dermatol, 1999; 24: 279-80.
7. Wakid MH. A laboratory-based study for first documented case of urinary myiasis caused by larvae of Megaselia scalaris (Diptera: Phoridae) in Saudi Arabia. Korean J Parasitol, 2008; 46: 33-6.
8. Shakoor S, Beg MA. An unusual urinary tract infection. Myiasis. Neth J Med, 2010; 68: 323-6.
9. Guven E, Kar S, Dogan N, Karaer Z. Urogenital myiasis caused by Psychoda albipennis in a woman. Türkiye Parazitolo Derg, 2008; 32: 174-6.
10. Mumcuoglu I, Akarsu GA, Balaban N, Keles I. Eristalis tenax as a cause of urinary myiasis. Scand J Infect Dis, 2005; 37: 942-3.
11. Wagner R, Barták M, Borkent A, Courtney G, Goddeeris B, Haenni JP et al. Global diversity of dipteran families (Insecta Diptera) in freshwater (excluding Simuliidae, Culicidae, Chironomidae, Tipulidae and Tabanidae). Hydrobiologia, 2008; 595: 489-519.
12. Dinçer Ş, Tanyüksel M, Küçük T. İnsanlarda Psychoda spp. (Diptera: Nematocera) ve Sarcophaga spp. (Diptera: Cyclorrhapha) larvalarının neden olduğu iki myiasis olgusu. Türkiye Parazitolo Derg, 1995; 19: 402-8.
13. Taylan-Ozkan A, Babur C, Kilic S, Nalbantoglu S, Dalkilic I, Mumcuoglu KY. Urogenital myiasis caused by Psychoda albipennis (Diptera: Nematocera) in Turkey. Int J Dermatol, 2004; 43: 904-5.
14. <http://www.ksre.ksu.edu/bookstore/pubs/drainfli.pdf> (Erişim: 30/05/2013)
15. <http://puyallup.wsu.edu/plantclinic/resources/pdf/pls30drainflies.pdf> (Erişim: 30/05/2013)
16. Polat E, Çalışır B, Yücel A. Bir kısım olgular dolayısıyla üriner miyaz tanımlarında yanıltıcı bazı noktaların gözden geçirilmesi. Türkiye Parazitolo Derg, 1997; 21: 269-72.